

ಅಖಿಲ ಕರ್ನಾಟಕ

ಶಿಕ್ಷಕ ಸಮಾಚಾರ
ಜೂನ್ 2023 ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ

ಸಂಪುಟ/Volume : 45

ಸಂಚಿಕೆ/Issue : 9

ಪುಟ/Pages : 12

ಬೆಲೆ/Price : ₹ 15/-

Akhila Karnataka Shikshaka Samachar | June 2023 | Monthly

ಪರಿಸರ
ಸಂರಕ್ಷಣೆ
ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಹೊಣೆ

ಪರಿಸರ ಎಲ್ಲಾ ಜೀವರಾಶಿಗಳ ತೊಟ್ಟಿಲು
ಪರಿಸರ ಉಳಿಸೋಣ, ಹಸಿರು ಬೆಳೆಸೋಣ

A Journal of Karnataka Rajya Madhyamika Shikshaka Sangha (R.)

“ಗಿಡಗಳೇ ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳು. ಅವುಗಳ ಆರೈಕೆಯೆಲ್ಲ ನನಗೆ ಆನಂದವಿದೆ” ಎನ್ನುವ ಸಾಲಮರದ ತಿಮ್ಮಕ್ಕನ ಮಾತು, ಮನಸ್ಸಿನ ನಿಜ ಭಾವನೆಗಳ ಸಂಕೇತವಾಗಿದೆ. ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ನೀರಿಗಾಗಿ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವ ಕಾಲ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಸುಂದರಲಾಲ್ ಬಹುಗುಣರ ವಾಣಿ ಮುಂದಿನ ದಿನದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಭಯಂಕರ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ನಮಗೆಲ್ಲ ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಇಬ್ಬರು ಮಹನೀಯರ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನುಡಿಗಳು ನಾವು ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಕಾಳಜಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ನಾಶದಿಂದ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳ ಕರಾಳ ಪರಿಚಯ ನಮಗಾಗುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ದಿನ ನಿತ್ಯದ ಅವಧಿಯೆಲ್ಲ ಮುಂಜಾನೆಯ ಚಹ, ಕಾಫಿ ಮಾಡುವಾಗ ಕತ್ತರಿಸುವ ಹಾಅನ ಪ್ಯಾಕೆಟಿನ ಚೂರಿನ ಭಾಗವಾಗಿರಬಹುದು, ಚಾಕಲೇಟ್ ತಿಂದು ಬಿಸಾಕುವ ಸಣ್ಣ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಆಗಿರಬಹುದು, ಬಳಸಿದ ಪೆನ್ನಿನ ರಿಫಿಲ್ ಆಗಿರಬಹುದು, ಚಹ ಕುಡಿಯುವ ಚಿಕ್ಕ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಲೋಟ ಆಗಿರಬಹುದು ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಅಂಶಗಳೂ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸೇರುವುದರಿಂದ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಅನಾಹುತಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಪರಿಸರದ ಕಾಳಜಿ ಎನ್ನುವುದು ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಪರಿಸರ ದಿನದಂದು ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಸಿ ಇಲ್ಲವೇ ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸಿ ಬಹುಮಾನ ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸಿದರೆ ಪರಿಸರದ ದಿನಾಚರಣೆ ಮುಗಿಯಿತು. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೂ ಗುಂಡಿ ತೋಡಿ, ಗಿಡ ನೆಟ್ಟು ನೀರು ಹಾಕಿ, ಫೋಟೋ ತೆಗೆಸಿ ಮರುದಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಸಾಧನೆ. ಹಾಗಾದರೆ ನಿಜವಾಗಲೂ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದೇನು? ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಓದುಗರಾದ ನೀವು ಯೋಚಿಸಿರಿ. ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲ ಮೂಡಿದ ಯೋಚನೆಗಳನ್ನು ಪೇಪರ್ ಹಾಳೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿರಿ. ನೀವೇ ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿರುವ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ನೀವು ಏನನ್ನು ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿರಿ. ಮುಂದಿನ ವಿಶ್ವ ಪರಿಸರ ದಿನಾಚರಣೆಯಂದು ನೀವು ಆಚರಣೆಗೆ ತಂದ ಪರಿಸರ ರಕ್ಷಣೆಯ ಅಂಶದೊಂದಿಗೆ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಚರಿಸಬಹುದಲ್ಲವೇ? ನಾನಂತೂ ಈ ಕಾರ್ಯಮಾಡುವೆ. ತಾವು?...

ವಿಶ್ವಗುರು ಭಾರತ ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಇಂದು ಆ ಕಾಲ ಮತ್ತೆ ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಮತ್ತು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನೋಡುವ ಕಾಲ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಯೋಗ ಇಂದು ವಿಶ್ವವನ್ನು ಆವರಿಸಿದೆ. ಯೋಗ ಆವರಿಸದಿರುವ ಜಾಗ ಯಾವುದಿದೆ ಹೇಳಿ? ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಮೌರ್ಯ ಅಶೋಕ ಋಷಿವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಭಾರತದಲ್ಲಿದ್ದ ಶಾಂತಿ, ಪ್ರೀತಿ, ವಿಶ್ವ ಭಾತ್ಯತ್ವವನ್ನು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಪರಿಚಯಿಸುವ ಮೂಲಕ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಗೆದ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದು ಅಂದಿನ ಸಾಧನೆಯಾದರೆ, ಇಂದು ವಿಶ್ವದ ತುಂಬೆಲ್ಲ ಯೋಗ ಆವರಿಸಿದೆ. ಭಾರತದ ಋಷಿಮುನಿಗಳು, ಸಾಧಕರು ಪರಿಚಯಿಸಿದ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೇ ಆವರಿಸಿದೆ. ಭಾರತದ ಅಂತಃಸತ್ವವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆರೋಗ್ಯ, ಶಾಂತಿ ನೆಮ್ಮದಿ ಇವೆಲ್ಲ ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಯೋಗದಿಂದ. ಪ್ರಪಂಚ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಯೋಗವನ್ನು ಮುದ್ದಾಡುತ್ತಿರುವ ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಯೋಗದಿಂದ ದೂರಹೋಗುವುದು ಎಷ್ಟು ಸರಿ ಎನ್ನುವ ಆತ್ಮಾವಲೋಕನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಮಯ ಇಂದು, ಎಂದು ನಾನಂತೂ ಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳುವೆ. ತಾವು ಏನಂತಿರೀ?

ಮೊದಲು ನಾವು ನಂತರ ಕುಟುಂಬ, ಊರು.... ಹೀಗೆ ಯೋಗದ ನಿಜ ಆನಂದವನ್ನು, ಆರೋಗ್ಯದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತವರಾಗೋಣ. ನನ್ನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭ ಎನ್ನುವ “ಪ್ರಥಮ ಪುರುಷಿ ಮನೋಭಾವ” ದಿಂದ ಯೋಗವನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲಾ ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಇದರಿಂದ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಮಾನಸಿಕ ಮತ್ತು ದೈಹಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲಗರಾಗೋಣವಲ್ಲವೆ?

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ

- ಗೌರವ ಸಂಪಾದಕರು
ಪೆಚ್. ನಾಗಭೂಷಣರಾವ್
- ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶಕರು
ಜಿ. ಎಮ್. ಜೋಶಿ
- ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಸಂಪಾದಕರು
ಸಂದೀಪ ಬೂದಿಹಾಳ
- ಗೌರವ ಸಲಹೆಗಾರರು
ಚಿದಾನಂದ ಆ. ಪಾಟೀಲ
ಮಮತಾ ಡಿ. ಕೆ.
- ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ
ಎನ್. ನಾಗರಾಜ್
ನಂ. ನಾಗಲಕ್ಷ್ಮಿ
ಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಆರ್.
- ವಿನ್ಯಾಸಕಾರರು
ಪ್ರೇರಣಾ
- ಕಛೇರಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು
ವರಲಕ್ಷ್ಮಿ ಕೆ. ಎನ್.

ಪರಿವಿಡಿ

- ಬದುಕಿನ ಪಾಠ ಕಲಿಸಿದ ಗುರು 3
- ಶ್ರೀ ಹರಿಭಾವೂ ಚಿಂತಾಮಣರಾವ್ 5
- ಸ್ತ್ರೀ ರತ್ನಗಳು 6
- ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ- ದಿಕ್ಕೂಚಿ 7
- ಸರ್ಕಾರದ ನಡಾವಳಿ 9
- ಏಕಾತ್ಮತಾ ಸ್ತೋತ್ರ 10
- ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮ 11
- ಚಿತ್ರ ಸುದ್ದಿ 12

ಬದುಕಿನ ಪಾಠ ಕಲಿಸಿದ ಗುರು

ಅವರು ನನಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಾಗಲೀ, ಮಾಧ್ಯಮಿಕ-ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯಲ್ಲಾಗಲೀ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲೂ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ಕಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ 'ಕಲಿಸಿದಾತಂ ವರ್ಣಮಾತ್ರಂಗುರು' ಎಂಬಂತೆ ಈ ಒಂದಕ್ಕರವನ್ನಲ್ಲ, ಬದಲಿಗೆ ತಮ್ಮ ನಡೆನುಡಿಗಳಿಂದ ಒಂದಿಡೀ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಪಾಠವನ್ನು ಕಲಿಸಿದರು. ಹೀಗಾಗಿಯೇ ಅವರು 'ಬದುಕಿನ ಪಾಠ ಕಲಿಸಿದ ಗುರು'.

ಅವರೇ ಮೇ 13ರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 10.30ಕ್ಕೆ 92 ವರ್ಷಗಳ ತಮ್ಮ ಇಹ ಜೀವನ ಮುಗಿಸಿ ಕೈಲಾಸ ಸೇರಿದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕ ಸಂಘದ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಚಾರಕರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಹರಿಭಾವು ವರೈ.

ಹರಿಭಾವುರವರು 1932 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 4ರಂದು ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ತಂದೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕ್ಲರ್ಕ್ ಆಗಿದ್ದ ಚಿಂತಾಮಣಿರಾವ್ ವರೈ, ತಾಯಿ ರಾಧಾಬಾಯಿ. ಮನೆಯಲ್ಲಿನ ಉತ್ತಮ ವಾತಾವರಣ ಸಂಘದ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿನ ಸಂಸ್ಕಾರ ಓರ್ವ ಆದರ್ಶ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕನನ್ನಾಗಿ ರೂಪಿಸಿತು. ರಸಾಯನ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಎಂ.ಎಸ್ಸಿ ಪದವಿಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ ನಂತರ ಅವರು ಸಂನ್ಯಾಸ ಜೀವನ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಸಂಘದ ಪೂರ್ಣಾವಧಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತ-ಪ್ರಚಾರಕರಾಗಿ ಹೊರಟರು. ಮಂಗಳೂರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಮೂರು ವರ್ಷ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಅವರು 1959ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಂದರು. 1958ರ ಜೂನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾನು ನನ್ನ 9ನೇ ತರಗತಿ ಸೇರಲು ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ಹೊಳೇನರಸೀಪುರಕ್ಕೆ ಹೋದೆ. ನಂತರ 1960ರಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಮೈಸೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದೆ. ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ನಾನು ಹರಿಭಾವುರವರ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಹರಿಭಾವುರವರ ಸಹವಾಸದ ಭಾಗ್ಯ ದೊರಕಿತು. ಹಲವು ವರ್ಷಗಳ ಅವರೊಂದಿಗಿನ ಓಡಾಟ, ಒಡನಾಟಗಳು ಬದುಕಿನ ಪಾಠವನ್ನು ಕಲಿಸಿತು. ಆ ಪಾಠ ಕಲಿಸಿದ ಒಂದೆರಡು ಘಟನೆಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವೆ.

ಘಟನೆ-1 ಸಮಾಜದ ಹಣಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕದ ಪಾಠ

ಅದೊಂದು ದಿನ ರಾಮಾನುಜ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿನ ಸಂಘಕಾರ್ಯಾಲಯ ಮಾಧವ ಕೃಪಾದಿಂದ ಹರಿಭಾವುರವರೊಂದಿಗೆ ಸೈಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನ ಕೇಂದ್ರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ದೇವರಾಜ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಡೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡಿದ ನಂತರ ವಾಪಸ್ ಕಾರ್ಯಾಲಯದ ಕಡೆ ಬರುವಾಗ ಹರಿಭಾವುರವರು ಒಂದು ಅಂಗಡಿಯ ಮುಂದೆ ನನ್ನನ್ನು ಇಳಿಸಿ ಹತ್ತು ರೂ ನೋಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಟ್ಟೆ, ಸೋಪು ತರುವಂತೆ ಹೇಳಿ ತಾವು ಎರಡು ಫರ್ಲಾಂಗ್ ದೂರದ ಲಾನ್ಸೆಟಾನ್ ಕಟ್ಟಡ ಬಳಿ ಕಾಯುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು.

ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಸೋಪನ್ನು ಕೊಂಡೆನು, ನಾಲ್ಕೈದು ರೂಪಾಯಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಆಯ್ಕೆ, ಹಣ ಎಣಿಸಿದೆ, 5 ಪೈಸೆ ಕಡಿಮೆ ಇತ್ತು. ಅಂಗಡಿ ಮಾಲೀಕರನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಚಿಲ್ಲರೆ ಇಲ್ಲ. ಐದು ಪೈಸೆಗಲ್ಲಾ ಏನುಪ್ಪಾ ಬಿಡು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕೊಡೋಣ ಎಂದು. ಅಂದು ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದ ನನಗೆ ಐದು ಪೈಸಾ ತಾನೇ ಬಿಡು ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹರಿಭಾವುರವರು ಇದ್ದ ಕಡೆ ಬಂದೆ. ಸೋಪು ಹಾಗೂ ಉಳಿದ ಚಿಲ್ಲರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟೆ. ಹಣ ಎಣಿಸಿಕೊಂಡರು "ಏನುಪ್ಪಾ 5 ಪೈಸೆ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಯಾಕೆ? ಎಲ್ಲಾದರೂ ಬೀಳಿಸಿಕೊಂಡೆಯಾ?

ಹೆಚ್. ನಾಗಭೂಷಣ್ ರಾವ್
ಪೋಷಕರು
ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕ ಸಂಘ

ಎಂದು ಕೇಳಿದರು" ನಾನು ಅಂಗಡಿಯವ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದೆ. ಆಗ ಅವರು "ನೋಡು ಇದು 5 ಪೈಸೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ, ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈ 5 ಪೈಸೆ ನನ್ನದೂ ಅಲ್ಲ, ನಿನ್ನದೂ ಅಲ್ಲ. ಪ್ರಚಾರಕ ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಸಮಾಜ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣ. ಸಮಾಜದ ಹಣ ಒಂದು ಬಿಡಿಕಾಸನ್ನೂ ವ್ಯರ್ಥಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ನನಗೂ ಇಲ್ಲ, ನೀನೂ ಮಾಡಬಾರದು ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಪವಿತ್ರವಾದುದು ಆದ್ದರಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಓಡಿಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಆ 5 ಪೈಸೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಬಾ" ಎಂದರು.

ನಾನು ಅಂಗಡಿಯವನನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಬೈದುಕೊಂಡು ಓಡಿಹೋಗಿ ಏದುಸಿರು ಬಿಡುತ್ತಾ "ರೀ ಸ್ವಾಮಿ ನನಗೆ 5 ಪೈಸೆ ಬೇಕೇಬೇಕು ನಿಮ್ಮ ಡಬ್ಬೆ ಹುಡುಕಿರಿ, ಸಿಕ್ಕೇ ಸಿಗುತ್ತದೆ" ಎಂದು ಆಗ್ರಹಿಸಿದೆ. ಆತ "ಏನೀ ನಿಮ್ಮ ಜುಗ್ಗುತನ. 5 ಪೈಸೆಗಲ್ಲಾ ಹೀಗಾಡುವಿರಿ ತೊಗೊಳ್ಳಿ ನಿಮ್ಮ 5 ಪೈಸೆ" ಎಂದು ಹುಡುಕಿ ತೆಗೆದುಕೊಟ್ಟ.

ಅಂದು ಶ್ರೀ ಹರಿಭಾವುರವರು ನನಗೆ ಸಮಾಜದ ಹಣದ ಪಾವಿತ್ರತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಪಾಠ 25 ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಮೀರಿ ನಾನು ಒಂದು ಸಂಘಟನೆಯ ಖಜಾಂಚಿ ಆಗಿದ್ದಾಗ ನನ್ನ ನೆರವಿಗೆ ಬಂತು. ಪರ್ಫೆಕ್ಟ್ ಲೆಕ್ಕ ಇಡುವುದನ್ನು ಕಲಿಸಿತು.

ಘಟನೆ 2: ಹೃದಯ ದೌರ್ಬಲ್ಯ ಕಳಚಿದ್ದು

1965 ಆಗಸ್ಟ್-ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಜಮ್ಮು- ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿ ಒಳನುಸುಳಿ ಯುದ್ಧ ಸಾರಿದ ಪಾಕೀಸ್ತಾನ ಸೇನೆ ಭಾರತವನ್ನು ಗೆದ್ದೇ ಬಿಡುವೆನೆಂಬ ಅಹಂಕಾರದಲ್ಲಿತ್ತು. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಗುಜರಾತ್‌ನ ಕರ್ಫೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮುನ್ನಡೆದ ಪಾಕಿಗಳ ಸೇನೆಗೆ ಗೆಲುವಿನ ವಿಶ್ವಾಸ ಮೂಡಿತು. ಪಾಕೀಸ್ತಾನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಅಯೂಬ್‌ಖಾನ್ ಮೀಸೆ ತಿರುವುತೊಡಗಿದ್ದ. ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನಿ ಲಾಲ್‌ಬಹದ್ದೂರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರನ್ನು ತುಂಬಾ ವೀಕ್ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದ. ಅವನಬಳಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಸೇಬರ್‌ಜೆಟ್ ವಿಮಾನಗಳು, ಪ್ಯಾಟನ್ ಟ್ಯಾಂಕುಗಳು ಇದ್ದವು. ನಮ್ಮ ಬಳಿಯಾದರೋ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಹೆಚ್.ಎ.ಎಲ್.ನಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿದ ನ್ಯಾಟ್ ವಿಮಾನಗಳು ಮತ್ತು ಹಳೇ ಟ್ಯಾಂಕುಗಳು 3 ವಾರ ನಡೆದ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಪಾಕೀಸ್ತಾನದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪ್ಯಾಟನ್ ಟ್ಯಾಂಕುಗಳು ಹಾಗೂ ಸೇಬರ್ ಜೆಟ್‌ಗಳು ನಮ್ಮ ಸೈನಿಕರ ಸಾಹಸ ಪರಾಕ್ರಮಗಳ ಎದುರು ಸೋತು ಸುಣ್ಣವಾಯಿತು. ಗಡಿಗಳ ಭಾಗವಲ್ಲಾ ಪ್ಯಾಟನ್ ಟ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮಸಣ ಭೂಮಿ ಆಯಿತು. ಪುಟಾಣಿ ನ್ಯಾಟ್‌ಗಳು ಸೇಬರ್ ಜೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದು ಉರುಳಿಸಿದುವು.

ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಂಘದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ತಂಡ ಗ್ರಾಮ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಜನಜಾಗೃತಿಯ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳ ಅಂತದೊಂದು ದಿನ ಹರಿಭಾವುರವರು ನನ್ನನ್ನೂ

ಪುಟ 4 ಕ್ಕೆ >

➤ ಪುಟ 3 ರಿಂದ.....

ಕರೆದುಕೊಂಡು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪಿರಿಯಾ ಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು. ನಾವು ಮೊದಲು ಬಂದದ್ದು ಹುಣಸೂರು ದಾಟಿದ ನಂತರ ಸಿಗುವ ಕಂಪಲಾಪುರ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರೊಂದಿಗೆ ಮನೆಗಳ ಸಂಪರ್ಕ, ನಂತರ ಸಂಜೆ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆ. ಊರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬದಿಯ ದೃಜಸ್ತಂಭದ ಕಟ್ಟೆ, ಅಲ್ಲೆರಡು ಮಿರ್ಚಿ. ಒಂದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಹರಿಭಾವು ಮತ್ತೊಂದರಲ್ಲಿ ಊರಿನ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪಟೇಲರು. ಕಟ್ಟೆಯ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ 400-500 ಜನರ ಸಭಿಕರು. ಹರಿಭಾವುರವರ ಪರಿಚಯದ ನಂತರ ಅವರನ್ನು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಹರಿಭಾವುರವರು ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು “ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ನಾಗಭೂಷಣ ಎಂಬ ತರುಣ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಆತ ಈಗ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಲಿದ್ದಾನೆ” ಎಂದರು. ವೇದಿಕೆಯ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ನನಗೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಹೃದಯ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಎಂದೂ ಈ ಬಗೆಯ ಭಾಷಣ ಮಾಡಲಿರುವ ನಾನು ಬೆಚ್ಚಿಬಿದ್ದೆ, ಬಾಯಿ ಒಣಗಿತು. ಕೂತಲ್ಲಿಂದ ಅಲುಗಲಿಲ್ಲ. ವಿರಾಟರಾಯನ ಮಗ ರಣಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕುವಾರನ ಸ್ಥಿತಿ ನನ್ನದಾಗಿತ್ತು. ಹರಿಭಾವುರವರು ‘ನಾಗಭೂಷಣ, ಎದ್ದು ಬನ್ನಿ’ ಎಂದರು. ವಿಧಿ ಇಲ್ಲದೆ ಎದ್ದುಹೋದೆ. ಬೆನ್ನು ಚಿಪ್ಪರಿಸಿ “ಎನೂ ಹೆದರಬೇಡ, ಯುದ್ಧದ ವಾರ್ತೆ ಕೇಳಲು ರಮ್ಯವಾದುದು ನೀನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದಿರುವುದನ್ನೇ ಹೇಳು ಎಂದು ಧೈರ್ಯ ತುಂಬಿದರು. ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಭಾಷಣ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಬೆನ್ನು ಹಿಂದೆ ಹರಿಭಾವು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಧೈರ್ಯ ಇತ್ತು. 40 ನಿಮಿಷ ಮುಗಿದಿದ್ದೇ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಆ ನಂತರ ಹರಿಭಾವುರವರು “ಯಾವುದೇ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲೂ ಧೈರ್ಯಗಡಬಾರದು. ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಎದುರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಹೆದರಿಕೆ ಉಂಟಾಗದು ಇಂದು ನೀನು ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಮಾತನಾಡಿದೆ” ಎಂದು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದರು. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಕಲೆ ಅವರಿಗೆ ಕರತಲಾಮಲಕವಾಗಿತ್ತು.

ಘಟನೆ-3 : ತಾರುಣ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಹಸವೇ ಭೂಷಣ

ತಾರುಣ್ಯವೆಂದರೆ ಕೈಯಿಂದ ಕಲ್ಲನ್ನು ಕುಟ್ಟಿ ಪುಡಿಮಾಡುವ ನಿರ್ಭೀತಿಯಿಂದ ಕಾಡುಮೇಡು ಸುತ್ತುವ, ಅನೇಕ ಸಾಹಸಕೃತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳುವ ವಯಸ್ಸು. ಅದು ಕೇವಲ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ತಲೆಹುದುಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ, ಓದಿ ಓದಿ ಮರುಳಾದ ಕೂಚುಭಟ್ಟ ಎಂದೆನಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವ ವಯಸ್ಸಲ್ಲ ಎಂದು ನಮಗೆ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟರು ಶ್ರೀ ಹರಿಭಾವು.

ಇಸವಿ 1964-65 ಇರಬಹುದು. ಅಂದು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ತಂಡವೊಂದಿತ್ತು. ಎಲ್ಲರೂ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಘದ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ತಂಡದಲ್ಲಿ ನಾನು, ಎಸ್.ಆರ್ ಚಂದ್ರಶೇಖರ, ವೇಣು, ಮೋಹನ, ಸುಶೀಲ ಜಯರಾಮ ಹೀಗೆ ಹಲವರಿದ್ದರು. ಅದೊಂದು ದಿನ ಹರಿಭಾವುರವರು “ಇಂದು ಸಂಜೆ ನೀವೆಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮ ಸೈಕಲ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು 7 ಗಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಂಘ ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಮಾಧವಕೃಪದ ಬಳಿ ಸೇರಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಹೊರಟು, ರಾತ್ರಿಯನ್ನು ಒಂದೆಡೆ ಕಳೆದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 8 ಗಂಟೆ ವೇಳೆಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ತಲುಪಲಿದ್ದೇವೆ” ಎಂಬ ಸೂಚನೆ ನೀಡಿದರೂ ಎಲ್ಲಿಗೆ, ಯಾವ ಸ್ಥಳ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದು. ನಾನು ಮಾಧವ ಕೃಪಾ ತಲುಪುವುದು 5

ನಿಮಿಷ ತಡವಾಗಿತ್ತು. ಉಳಿದವರೆಲ್ಲಾ ಜಾಗ ಖಾಲಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆಗ ನಾನು ಕಾರ್ಯಾಲಯದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಇರಲಿ ಎಂದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಜಮಖಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನನಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ ಓರ್ವ ಸ್ವಯಂಸೇವಕನನ್ನು ಸೈಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದ ನಿಶ್ಚಿತ ಜಾಗದತ್ತ ಹೊರಟೆ.

ನಾವಿಬ್ಬರೂ ತಲುಪಿದ್ದು ಮಾನಸಗಂಗೋತ್ರಿಯ ಆಚೆಗಿರುವ ಜೆಎಸ್‌ಎಸ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಬಳಿ.

ಅಲ್ಲಿ ನಮಗಾಗಿ ಇತರರು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಗ್ಗೂಡಿ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಹೊರಟಿದ್ದು ಕೆ.ಆರ್.ಎಸ್ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆಗೆ ಅದೊಂದು ಕಡೆ ಬಲಕ್ಕೆ ತಿರುಗುವ ರಸ್ತೆ. ಹರಿಭಾವುರವರು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಂತೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಆ ರಸ್ತೆ ಕೊನೆಮುಟ್ಟಿದ್ದು ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ತಟಕ್ಕೆ. ಕೆ.ಆರ್.ಎಸ್‌ನಿಂದ ಮುಂದೆ ಹರಿವ ಕಾವೇರಿ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬಲಗಡೆಗೆ ತಿರುಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಲಮುರಿ ಎಂದು ಹೆಸರು. ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿ ಮಂಟಪಗಳಿವೆ. ಸಣ್ಣ ದೇಗುಲ ಇದ್ದ ನೆನಪು. ಮಾರ್ಚ್- ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಕಡಿಮೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಬರೀ ಬಂಡೆಗಳು. ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ತಲುಪಿದಾಗ ರಾತ್ರಿ 8 ಗಂಟೆ ಆಗಿರಬಹುದು. ಅಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮತಟ್ಟಾದ ಬಂಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ಜಮಖಾನ ಹಾಸಿ ಅಂತ್ಯಾಕೃತಿ ಆಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವು. ನಮ್ಮ ತಂಡದೊಂದಿಗೆ ಮೈಸೂರಿನ ಕೆ.ಆರ್‌ಮಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದ ಬೂಕನಕೆರೆ ಸತ್ಯ ನಾರಾಯಣ ಅವರೂ ಇದ್ದರು. ಅವರು ಮರುದಿನ ಮಂಜಾನೆಯ ತಿಂಡಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಯೋಚಿಸಿದ್ದರು. ಸ್ವಪ್, ಅಕ್ಕಿ, ಒಗ್ಗರಣೆ ಸಾಮಾನು ಎಲ್ಲಾ ತಂದಿದ್ದರು. ನಾನು ರಾತ್ರಿಯೇ ಅನ್ನ ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟೆ. ರಾತ್ರಿ 11ರವರೆಗೆ ಹಾಡು, ಹರಟೆ ಸಾಗೇ ಇತ್ತು. ನಂತರ ನಿದ್ರೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೂ ನಿದ್ರೆ ಬಾರದು ನಮ್ಮ ಸುತ್ತ ಕಾವೇರಿ ನೀರು ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ಹಾದು ಬರುವ ತಣ್ಣನೆಯ ಗಾಳಿ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಲು ಬಿಡದು. ಶರೀರ ದಣಿದಿದ್ದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಸಮಯದ ನಂತರ ನಿದ್ರೆ ಹತ್ತಿತು. ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ 5-30ಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರಾಯಿತು. ಚಂದ್ರನ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಮುಖಮಾರ್ಜನ ಮುಗಿಸಿ, ನಾನೊಂದು ಬಂಡೆ ತೊಳೆದು ಅದರ ಮೇಲೆ ಹಿಂದಿನ ರಾತ್ರಿ ಮಾಡಿದ್ದ ಅನ್ನ ವಗ್ಗರಣೆ ಹಾಕಿ ಚಿತ್ತಾನ್ನ ಕಲಿಸಿದೆ. ಪ್ರಾತಃ ಸ್ಮರಣೆಯ ನಂತರ 7ಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ದೊನ್ನೆಯಲ್ಲಿ ತಿಂಡಿ ತಿಂದು ಹೊರಟೆವು. ಮನೆ ಸೇರಿ ನಿತ್ಯಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ಆಣಿಯಾದೆವು.

ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಹರಿಭಾವುರವರು ಇಂಥಹ ಹಲವು ಸಾಹಸ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಚಾಮುಂಡಿ ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಗಿಡಗಂಟೆ ಕಲ್ಲು ಮುಳ್ಳಿನ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ ಹೋಗುವುದು, ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ಶ್ರೀ ರಂಗಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ನಡೆದು ಹೋಗುವುದು ಈ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಂದ ನಮ್ಮಗಳ ಮನಸ್ಸು ಬುದ್ಧಿ, ಶರೀರಕ್ಕೆ, ಸಂಸ್ಕಾರ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹರಿಭಾವುರವರ ನಿಕಟ ಸಹವಾಸದಿಂದ ಅವರ ಅನುಭವಗಳ ಪಾಠ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಎಲ್ಲ ದಿನಗಳು ಇಂದಿಗೂ ನಮ್ಮ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಹಸಿ ಹಸಿಯಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ. ●

ಶ್ರೀ ಹರಿಭಾವೂ ಚಿಂತಾಮಣಿರಾವ್

ವರೈ ಎಂಬ ಹಿರಿಯ ಚೇತನಕ್ಕೆ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಯ ಒಂದೆರಡು ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನನ್ನದು. ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಕುರಿತು ಬರೆಯುವ ಅರ್ಹತೆ ನನಗಿಲ್ಲ. ಅವರೊಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಒಂದೆರಡು ಭೇಟಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅವರಿಂದ ಕಲಿತ ಅದೃಷ್ಟ ನನ್ನದು. ಸಂಘದ ಹಿರಿಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಿ ಹಲವಾರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಇತಿಹಾಸ ಸಂಕಲನದ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿ ಭಾರತದ ನೈಜ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಬೆಳಕಿಗೆ ತರುವಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಿಸಿದವರು ಶ್ರೀಹರಿಭಾವುವರೈ.

ಅವರೊಂದಿಗೆ ಕಳೆದ ಕೆಲವೇ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ನಾನವರಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ..

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಅವರ ಸರಳ ಸ್ವಭಾವ.. ಮೊದಲ ಪರಿಚಯದಲ್ಲಿಯೇ ಅತ್ಯಂತ ಸಹಜವಾಗಿ, ಆತ್ಮೀಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ನಾವೆಷ್ಟೇ ಕಿರಿಯರಾಗಿದ್ದರೂ (ಎಲ್ಲ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ) ನಮಗೆ ಆ ಭಾವನೆಯೇ ಬಾರದಿರುವಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ನಾನು ಅವರನ್ನು ಮೊದಲು ನೋಡಿದ್ದು ನಾಗಪುರದಲ್ಲಿ. ಹೆಚ್ಚಿನಾರ್ ಸರ್ ಅವರನ್ನು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸಿದ್ದರು. ಅದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆದ ಸಂದರ್ಭವಾಗಿತ್ತು. ಬಿಡುವು ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ನಾಗಪುರದಲ್ಲಿನ ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿಗೆ, ಡಾ.ಹೆಡಗೇವಾರ್ ಮನೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಭಾಗವನ್ನೂ ವಿವರವಾಗಿ ನನಗೆ ಮತ್ತು ಮಮತಾಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದ್ದರು. ಕಾಳಿದಾಸನು ಮೇಘದೂತ ಬರೆದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗಲೂ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರವಾಸೀತಾಣವನ್ನಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕೇಂದ್ರವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿದರೆ ಆ ಸ್ಥಳದ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಮಹತ್ವ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಪರಿಸರದ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಜನರೂ ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಾಗ ಅವರು ತಕ್ಷಣ ಹೇಳಿದ್ದ ಮಾತುಗಳು ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ಶ್ರದ್ಧೆ, ಕಾಳಜಿ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಸಮಯ ಪಾಲನೆಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಯುವಂತಾಗಿತ್ತು. 'ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಒಂದು ಮನವಿ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರೆದುಕೊಡಿ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ತಲುಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ತಕ್ಷಣ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ' ಎಂದಿದ್ದರು. ಒಂದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸ್ಥಳದ ಬಗ್ಗೆ ಅದರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ತಲುಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಅದೆಷ್ಟು ಕಾಳಜಿಯಿತ್ತೆಂಬುದರ ಅರಿವಾಗಿತ್ತು. ನಿಜ, ಆದರೆ ನಾವು ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಆಗಲೇ ಒಂದು ಮನವಿ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದುಕೊಂಡೆ ತಪ್ಪುವಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಈಗಲೂ ನಮ್ಮನ್ನು ದೂಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗುವಾಗ ಅದೆಷ್ಟೋ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿನ ಅನುಭವಗಳು, ಇತಿಹಾಸ ಸಂಕಲನದ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಎದುರಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಹೀಗೆ ಬಹುಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೇವಲ ಎರಡೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಹಿರಿಯರೊಂದಿಗೆ ಸಲುಗೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುವಂತಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತು.

ನಂ. ನಾಗಲಕ್ಷ್ಮಿ
ನಿವೃತ್ತ ಕನ್ನಡ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು,
ಸರ್ಕಾರಿ ಪ.ಪೂ. ಕಾಲೇಜು,
ಬೆಂಗಳೂರು

ಇದಾದ ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಗ ಅವರನ್ನು ಮತ್ತು ಪುನರುತ್ಥಾನ ವಿದ್ಯಾಪೀಠದ ಸ್ಥಾಪಕಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದುಮತಿ ಕಾಟದರೆಯವರನ್ನು ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಕರೆದು ಉಪಚರಿಸುವ ಸುಯೋಗ ದೊರೆತಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಭಾರತೀಯ ಸ್ತ್ರೀ ಕುರಿತು ಒಂದು ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಲೇಖನವನ್ನು ಬರೆದು ಕೊಡಲು ನನಗೆ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ನನಗೆ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ.

ಮತ್ತೆ ಅವರನ್ನು ನಾನು ಕಂಡಿದ್ದು ಬೆಳಗಾನಲ್ಲಿ. ಗಳತಿ ಸುಶೀಲಾ ಹೆಗಡೆಯೊಂದಿಗೆ. ಅವರೊಂದು ಸಂದರ್ಶನ ಮಾಡಲು ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಭಾರತೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂಡಳದ ಕಡೆಯಿಂದ ಒಂದು ಸ್ಮೃತಿಗ್ರಂಥ ತರುವ ಯೋಜನೆಯ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಸಂದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕಿತ್ತು. ಕರ್ನಾಟಕ, ತಮಿಳುನಾಡು, ಆಂಧ್ರ ಮತ್ತು ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾರಂಭದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಅಂದಿನ ಅವರ ಅನುಭವಗಳನ್ನು, ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ನಮ್ಮದಾಗಿತ್ತು. ಆರೋಗ್ಯ ಸರಿಯಿಲ್ಲದೆ ಮಲಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಹರಿಭಾವು ಅವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಬಹಳ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಕಂಡು ಕಾರ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿಯೇ, ಮಲಗಿದಂತೆಯೇ ಅನೇಕ ನೆನಪುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ನಂತರ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಊಟಕ್ಕೆ ಹೋಟೆಲ್‌ಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ತಕ್ಷಣ ಅವರಾಡಿದ್ದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನೆನೆದಾಗ ಕಣ್ಣುಬಿಬಿರುತ್ತದೆ. "ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ತವರಿಗೆ ಬಂದರೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಯೇ? ನನಗೂ ಹೊರಗಿನ ಊಟ ತಿಂದು ಬೇಜಾರಾಗಿದೆ. ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿ, ನನಗೂ ಮನೆ ಊಟಕೊಟ್ಟು ನೀವೂ ಊಟಮಾಡಿಹೋಗಬೇಕು. ಖಂಡಿತ ಹೊರಗಿನ ಊಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಕೂಡದು" ಅವರ ಮಾತಿನಂತೆ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿ, ಅವರಿಗೂ ಬಡಿಸಿ, ನಾವೂ ಊಟಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟಿದ್ದೆವು. ಆ ಹಿರಿಯರ ವಾತ್ಸಲ್ಯದ ನಡವಳಿಕೆ ಎಂದಿಗೂ ಮರೆಯಲಾಗದ್ದು. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ದೂರದ ಊರಿನಿಂದ ಬಂದಿದ್ದಾರೆಂಬ ಕಾಳಜಿಯೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಅಂದು ರಾತ್ರಿಯ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ತಲುಪಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಸಹಾಯಕನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದರು.

ದೇಶ ಸೇವೆಯ ಹಲವು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಹರಿಭಾವು ಅವರ ಜೀವನ ಗಾಥೆಯನ್ನು ಅವರಿಂದಲೇ ಕೇಳಿ ಬರೆಯಬೇಕೆಂಬ ನನ್ನ ಆಸೆ ಕೈಗೂಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಆಗಿದ್ದರೆ ಹಲವರಿಗೆ ಪ್ರೇರಣಾದಾಯಿಯಾದ ಒಂದು ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಪುಸ್ತಕವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದುದು ಖಂಡಿತ. ಆ ಹಿರಿಯ ಜೀವಕ್ಕೆ ಹೀಗೊಂದು ನುಡಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಸಲ್ಲಿಸುವುದಷ್ಟೇ ಈಗ ಸಾಧ್ಯ.

"ಶ್ರೀಹರಿಭಾವು ಅವರಿಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಪ್ರಣಾಮಗಳು".

**ಬಹುರತ್ನಾ
ವಸುಂಧರಾ**

ಸ್ತ್ರೀ ರತ್ನಗಳು

ಭಾರತೀಯ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದಿಂದಲೂ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಗೌರವ ಸಂದಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ-ವರುಷ, ಶಿವಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಅರ್ಧನಾರೀಶ್ವರ ಈ ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದ ಪ್ರಚಲಿತವಿದ್ದು, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪುರುಷರಷ್ಟೇ ಸಮಾನವಾದ ಗೌರವಾದರಗಳು ಇತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಲೆ, ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ಮುಂತಾದ ಹಲವು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪ್ರತಿಭೆಯುಳ್ಳ ಮಹಿಳೆಯರು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಇದ್ದರು. ಇತಿಹಾಸ ಪೂರ್ವಕಾಲದ ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಕಾವ್ಯರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅವರ ರಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವು ನಶಿಸಿವೆಯಾದರೂ, ಅವರ ಅನೇಕ ಸೂಕ್ತಗಳು ವೇದ ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿವೆ. ಋಗ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬರುವ ಋಷಿ ವೃಂದದಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತೇಳು ಜನ ಮಹಿಳೆಯರು ಇರುವರಲ್ಲದೇ ಅವರ ಸೂಕ್ತಗಳು ಧಾರ್ಮಿಕ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ತಾತ್ವಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಅಮೂಲ್ಯ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪೌರಾಣಿಕ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದ್ದು ಇವು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆಗಳೆನ್ನಿಸಿವೆ. ಹೀಗೆ ಮನುಕುಲದ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಮುಂಜಾವಿನಲ್ಲೇ ಭಾರತೀಯ ಮಹಿಳೆಯರು ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸತ್ಯನಿಷ್ಠ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ರೀತಿನೀತಿಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ವೇದಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು, ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿತ್ತು. ಘೋಷಾ, ಬೋಧಾ, ವಿಶ್ವಹರ, ಅಪಲ, ಜುಹು, ಅದಿತೀ, ಇಂದ್ರಾಣಿ, ಶ್ರದ್ಧಾ, ವಾಕ್, ರೋಮಶಾ, ಶ್ರೀ, ಸೂರ್ಯಾ, ಮೇಧಾ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಪ್ರಜ್ಞಾಂತ ಮಹಿಳೆಯರಿದ್ದರು. ಅಪಲಾಳಿಗೆ ಕುಷ್ಪರೋಗವಿದ್ದ ಕಾರಣ ಅವಳ ಪತಿಯು ಅವಳನ್ನು ತೊರೆದಿದ್ದನು. ಮಹಾಮುನಿಗಳಾದ ಅತಿವಂಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಇವಳು ಇಂದ್ರನನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿ ರೋಗವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಂಡಳು. ಅತಿವಂಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿನಿ ವಿಶ್ವವರಳು ಅಗ್ನಿಯ ಆರಾಧಕಳಾಗಿದ್ದಳು. ಇವಳ ರಚನೆಗಳು ಬಹುಪ್ರಾಚೀನವಾದ ವೇದ ಸೂಕ್ತಗಳೆನ್ನಿಸಿವೆ. ಅವುಗಳ ಮೂಲಕ ಅಂದಿನ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾವ್ಯಪ್ರತಿಭೆ, ಕರ್ತವ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆ, ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸೇವಾಭಾವವನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ನಾನಾ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚಿಸಿ ಪೋಷಣ್ಣವನ್ನು, ಪ್ರಶಂಸೆಯನ್ನೂ ಗಳಿಸಿದ್ದರೆಂದು ರಾಜಶೇಖರನ 'ವಾತ್ಸಾಯನ'ದಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗಣಿಕೆಯರೂ, ರಾಜಕುಮಾರಿಯರೂ, ಅಮಾತ್ಯ ಪುತ್ರಿಯರೂ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಜನ ವಿದೂಷಿಯರಿದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಹಾಗೇ ಪುರುಷರಂತೆ ಕವಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಅವರ ಸ್ತ್ರೀತನಕ್ಕಿಂತಲೂ, ಅವರ ಸಂಸ್ಕಾರವೇ ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿತ್ತೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪುರಾಣದ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಾರೀ, ಕುಂತೀ, ಲೋಪಾಮುದ್ರಾ, ಅನಸೂಯಾ, ಸೀತಾ, ದ್ರೌಪದಿ ಮೊದಲಾದವರು ನಮ್ಮ ನೈತಿಕ ಬಲ

ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ಪ್ರಭಾವೀ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೌರವರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ದ್ರೌಪದಿಗೆ ಅವಮಾನವಾಗಿದ್ದರೂ, ಅವಳು ತನ್ನ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಹೆದರಿ ಬಗ್ಗುವುದಿಲ್ಲ, ಬದಲಿಗೆ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ನಿಂತು ಎದುರಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಒಮ್ಮೆ ದ್ರೌಪದಿಯು ಪಾಂಡವರೊಂದಿಗೆ ರಾಜಕೀಯದ ಬಗ್ಗೆ, ಕ್ಷತ್ರಿಯಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಈ ಸನ್ನಿವೇಶದ ಅವಳ ಚೈತನ್ಯಪೂರ್ಣವಾದ ಮಾತುಗಳು ಉನಿಷತ್ಕಾಲದ ಗಾರ್ಗಿ, ಮೈತ್ರೇಯಿಯರನ್ನು ನೆನಪಿಸುವಂತಿದೆ.

ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಹಿಳೆಯರು ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯರಂಗಕ್ಕೆ ಸುಂದರವಾದ ಭಕ್ತಿಗೀತೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ 63 ಜನ ಪುರಾತನರೆನ್ನಿಸಿರುವ ಶಿವಭಕ್ತರಲ್ಲಿ ಇವರೂ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಕರಿಕಾಲ್ ಅಮಯಾರ್ (ಪುನೀತವತಿ-ಕ್ರಿ.ಪೂ.300) ಎನ್ನಿಸಿರುವ ಇವಳು ವಣಿಕನೊಬ್ಬನ ಮಗಳು. ಪರಮ ಶಿವಭಕ್ತ, ಗಂಡನಿಂದ ಪರಿತ್ಯಕ್ತಾದ ಇವಳು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದ್ದಳು. ಇವಳು- 'ಅದ್ಭುತ ತಿರುವಂದಾದಿ' 'ತಿರುವಿರಾಟ್ಪೈ ಮಣಿಮಾಲೈ' ಮತ್ತು 'ಭೂತ ತಿರುಪ್ಪದಿಕಂ' ಎಂಬ ಮೂರು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಈ ಕೃತಿಗಳು ಗಹನವಾದ ವಿಷಯಗಳು; ಕಾವ್ಯ ಕುತೂಹಲ ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿಯ ಚಿಲುಮೆಗಳಿಗೆ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಚಿಂತನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿವೆ, ವಿಧ್ವಾಂಸರ ಪ್ರಶಂಸೆ ಗಳಿಸಿವೆ.

ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಪ್ರಾಚೀನ ಕವಿಯಿತ್ತಿಯೂ, ಘನ ವಿಧ್ವಾಂಸೆಯೂ ಆದ 'ಅವಯಾರ್' ಗಣೇಶನ ಭಕ್ತಿ; ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಪ್ರತಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲೂ ಅವಯಾರ್‌ಳ ಭಕ್ತಿಯ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಇವಳು ಆ ಪರಿಸರದಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೂ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯಳಾದವಳು. ನೂರಾರು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 'ಅತಿಚೂಡಿ' 'ಕೋಣ್ಣೈವೇಂಡಂ', 'ನಲ್ಲಲಿ' 'ಮುದುರೈ' ಇವು ಬಹು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ರಚಿಸಿರುವ ಮೊದಲೆರಡು ನೀತಿ ಬೋಧೆಯಿಂದ ಕೂಡಿವೆ.

ವೈಷ್ಣವ ಪಂಥದ ಭಕ್ತ ವಿಷ್ಣುಚಿತ್ತರ ಮಗಳು ಆಂಡಾಳ್ (ಗೋದಾದೇವೀ) ರಂಗನಾಥ ಸ್ವಾಮಿಯ ಭಕ್ತಿ. ಇವಳು ರಚಿಸಿರುವ ಮೂವತ್ತು ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ 'ತಿರುಪ್ಪಾವೈ' ಮತ್ತು ಒಂದುನೂರ ನಲ್ಲತ್ತೊಂಭತ್ತು ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ 'ನಾಚಿಯರ್ ತಿರುಮೋಳಿ' ಯು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದ್ದು ಇಂದಿಗೂ ವೈಷ್ಣವ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡುತ್ತಾರೆ.

- ಮುದ್ರಿತ ಗ್ರಂಥವೊಂದರಿಂದ

ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ದಿಕ್ಕೂಚಿ

ಪ್ರತಿ ದಿನ ಬಾಲವೃದ್ಧರಾದಿಯಾಗಿಯೂ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯೋಗ್ಯ, ವಾಕಿಂಗ್ ಸಮತೋಲನ ಆಹಾರ ಈ ರೀತಿಯ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದು ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಯಸ್ಸಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೀತಿಯ ಟೀಕೆ, ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು ವಾಕಿಂಗ್ ಟೈಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರವರ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತವೆ.

ದೀರ್ಘ ಆಯಸ್ಸು, ಆರೋಗ್ಯ, ಚಟುವಟಿಕೆ, ನೆನಪಿನ ಶಕ್ತಿ, ಶಿಸ್ತಿನ ಜೀವನ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಹಿರಿಯರು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಮಾನಸಿಕ ಉದ್ವೇಗ, ಹೃದಯಘಾತ, ಅನಾರೋಗ್ಯ, ಕಡಿಮೆ ನೆನಪಿನ ಶಕ್ತಿ, ಉದಾಸೀನತೆ, ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆಯ ಕೊರತೆ, ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ, ಇವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹಿಂದಿನ ವಾತಾವರಣ, ಪರಿಸರ ಎಲ್ಲವೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಸತ್ಯ. ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯ ಭಾಗವೇ ಆಗಿರುವ ಈ ಪರಿಸರ ಇದರ ಅರ್ಥ ತಿಳಿಯುವುದು ಉಚಿತ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸಮನ್ವಯದೊಂದಿಗೆ ಆಚರಿಸುವುದು. ವನ ಮತ್ತು ಜಲಮೂಲಗಳನ್ನು ಮಾತೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದು, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮಾತೆಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು, ಪಂಚಭೂತಗಳಾದ ಜಲ, ವಾಯು, ಗಿಡ, ಅಗ್ನಿ, ಪ್ರಾಣಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದು ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ಋಷಿ ಮುನಿಗಳು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟ ಹಾದಿಯನ್ನು ನಮಗೆ ಅರಿತೋ ಅರಿಯದೆಯೋ ಆಚರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

- ಪರಿಸರ ಎಂದರೆ ಸುತ್ತವರಿದದ್ದು ಅಥವಾ ಆವರಿಸಿರುವುದು. ವಿವಿಧ ಬಾಹ್ಯ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಆದಂತಹ ಮೊತ್ತವೇ ಪರಿಸರ.
- ಜೀವಿಯ ಮೇಲೆ ಜೈವಿಕವಾಗಿ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರುವಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಬಾಹ್ಯ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಾರೇ ಪರಿಸರ ಎನ್ನುಬಹುದು. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸಿಗುವ ಆಹಾರದ ಮೂಲವೇ ಪರಿಸರ. ಧಾನ್ಯಗಳು, ಹಣ್ಣುಗಳು, ತರಕಾರಿ ಎಲ್ಲವೂ ಪರಿಸರದಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. “ಪರಿಸರವಿದ್ದರೆ ಸಂಸಾರ-ಇದೇ ಸೃಷ್ಟಿಯಸಾರ” ಎಂದು ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳೇ ಪರಿಸರದ ಪ್ರಸಾದ.
- ಮನುಷ್ಯ, ಪ್ರಾಣಿ, ಸಸ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಜಲಚರಗಳಿಗೆ ಮೂಲಭೂತ ಜೀವಾಧಾರವಾದ ಶುದ್ಧಗಾಳಿ ಮತ್ತು ನೀರನ್ನು ಪರಿಸರವೇ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ಪರಿಸರದಿಂದ ಅನೇಕರ ಜೀವನ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಪರಿಸರದ ಸಂಪನ್ಮೂಲದಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಆರ್. ಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಿ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು,
ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ
ಶಿಕ್ಷಕ ಸಂಘ

ರೈತರು, ಹಣ್ಣು ತರಕಾರಿ, ಮೀನು ಮಾರಾಟ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ಪರಿಸರ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪರಿಸರ ಜನಜೀವನದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ.

- ಸಮತೋಲಿತ ಪರಿಸರ ಸಮಾಜ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿದ್ದು ಸಮಾಜ- ಪ್ರವೃದ್ಧ ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಪ್ರಭಾವದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ದಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಅಕಾಲಿಕ ಮಳೆ, ನೆರೆ, ಕ್ಷಾಮ, ಸಮುದ್ರದ ಕೊರತೆ, ಬರಗಾಲದಂತಹ ದುಸ್ಥಿತಿಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತಿವೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಮುಂದುವರೆದರೆ ಭೀಕರ ದುರಂತಗಳ ಕಾಲ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪರಿಸರದ ಅವನತಿಗೆ ಮನುಷ್ಯರೇ ಕಾರಣ. ಇದಲ್ಲದೆ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳ, ಭೂ ಮಂಡಲದ ತಾಪಮಾನ ಏರಿಕೆ, ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ಉಸಿರಾಟ ಸಮಸ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ವೈಯುಕ್ತಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಪ್ರತಿ ಪ್ರಜೆಯ ಆದ್ಯಕರ್ತವ್ಯ. ಸಮಾಜದ ಉನ್ನತಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿರುವ ಈ ಪರಿಸರವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ನಾವು ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖರಾಗಬೇಕಿದೆ.

ಇದೇ ಜೂನ್ 5 ರಂದು ವಿಶ್ವ ಪರಿಸರ ದಿನಾಚರಣೆ. ಒಂದು ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣ ದಿನ. ಪರಿಸರ ರಕ್ಷಣೆಯ (Reimagine, Recreate, Restore) ಮರುಕಲ್ಪಿಸಿ, ಮರುಸೃಷ್ಟಿಸಿ, ಮರುಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಈ ಮಂತ್ರದ ಜಾಗತಿಕ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಸೋಣ.

ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬಹುದು?

1. ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಿಸದಿದ್ದರೆ ಮಣ್ಣು, ನೀರು, ಗಾಳಿಯ ಮೂಲಕ ಪರಿಸರ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸರಿಯಾದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಲೇವಾರಿ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸಬೇಕು.

ಪುಟ 6 ಕ್ಕೆ ➤

➤ ಪುಟ 7 ರಿಂದ.....

2. ಭೂಮಿ ಮೇಲಿನ ನೀರು ಹಾಗೂ ಭೂಗತ ನೀರು, ಪರಿಸರ ಒಟ್ಟಾರೆ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾಗಿದೆ. ನೀರು ಬತ್ತಿದರೆ ಪರಿಸರ ಬತ್ತಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ನೀರು ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಉಳಿಸಲು ಮಳೆ ನೀರಿನ ಕೊಯ್ಲು ಉತ್ತಮ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದೆ.
3. ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಬದಲಿಗೆ ಜೈವಿಕ ವಿಘಟನೀಯ ಕ್ಯಾರಿ ಬ್ಯಾಗ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು. ಪೇಪರ್ ಬ್ಯಾಗ್ ಬಳಸುವುದು ಉತ್ತಮ.
4. ಮರ ನೆಡುವುದು
5. ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಅಭಿಯಾನಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವುದು.
6. ಪರಿಸರ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬೆಳೆಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುವುದು.
7. ದೀರ್ಘಕಾಲ ಬಾಳಿಕೆ ಬರುವ ದೀಪಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು.
8. ಕಾಡು ಬೆಳಸಿ- ನಾಡನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕು.
9. ರಾಸಾಯನಿಕಗಳಿಂದ ದೂರವಿರಬೇಕು. ಕೃಷಿವಲಯದಲ್ಲಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಬಳಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು.

ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯ ಪಾತ್ರ

ಭಾರತದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ 70% ಭಾಗ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಡುಗೆ ಮನೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಮನೆಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಸ್ವಚ್ಛತೆ, ತರಕಾರಿ, ಸಸಿಗಳ ಆರೈಕೆ, ಮರ-ಗಿಡಗಳ ಪೋಷಣೆ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಳಕೆ, ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳ ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಹಿಳೆಯೇ ನಿಭಾಯಿಸುವುದರಿಂದ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಮೂಲಾಧಾರವೇ ಮಹಿಳೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ವನಮಹೋತ್ಸವ, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ನಿರ್ಮೂಲನೆ, ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಪರಿಸರ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಬಹುದು.

ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ- ಶಿಕ್ಷಕನ ಪಾತ್ರ

ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವೇ? ಭೋಧನಾ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಶಿಕ್ಷಕನಾದವನು ಪರಿಸರವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅವಿನಾಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅದನ್ನು ಗೌರವಿಸುವ, ಪೂಜಿಸುವ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ನದಿ, ಪರ್ವತಗಳು, ಕೆರೆಗಳು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ತನ್ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಪರಿಸರ ಪ್ರೇಮಿಗಳಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ಸ್ವಚ್ಛ ಪರಿಸರದ ಕಲ್ಪನೆ, ಸ್ವಚ್ಛತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಮೂಲಕ ಪರಿಸರ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು. ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಅಭಿಯಾನ ನಡೆಸಬಹುದು. ಸ್ಥಳೀಯ ಎನ್.ಜಿ.ಓ.ಗಳ ಸಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಸಮುದ್ರ, ತಟ, ಕಾಡು ಮೊದಲಾದ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಪರಿಸರಗಳನ್ನು ಶುಚೀಕರಣ ಮಾಡಿಸಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸರದ ಮಹತ್ವದ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕಲಿಸಬಹುದು.

ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಬಂಧ, ಚರ್ಚಾಸ್ಪರ್ಧೆ, ಚಿತ್ರಕಲಾ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು, ಏರ್ಪಡಿಸಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರು ಮೂಡಿಸಬಹುದು.

ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವಂತಹ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ, ಫಲಕ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು, ಕ್ವಿಜ್‌ಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಬಹುದು. ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣದ ಮೂಲಕ ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಿದರೆ ಶಿಕ್ಷಕನ ಬೋಧನೆ ಸಾರ್ಥಕವಾಗಿ ಮುಂಬರುವ ಪೀಳಿಗೆ ಪರಿಸರವನ್ನು ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

ಶಿಕ್ಷಕರಾದವರು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಘೋಷ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಮಯ, ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಮನೆಗೊಂದು ಮರ ಊರಿಗೊಂದು ಕಾಡು

“ಪರಿಸರಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡು - ಜೀವಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸು, ಪರಿಸರವಿದ್ದರೆ ಸಂಸಾರ - ಇದೇ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಸಾರ.

ಪ್ರಕೃತಿ ರಕ್ಷಕ - ಪರಿಸರ ಮಾಲೀಕ, ಹಸಿರೇ ಉಸಿರು - ಮನೆಗೊಂದು ಮರ- ಊರಿಗೊಂದು ಬನ, ಅರಣ್ಯನಾಶ- ನಾಡು ವಿನಾಶ, ಅರಣ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಮಳೆ ಇಲ್ಲ - ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಜಗ ಇಲ್ಲ, ಅರಣ್ಯ ನಾಶ - ಅದುವೆ ನಮಗೆ ಯಮಪಾಶ, ನೀರಿಗೆ ನೈದಿಲೆ ಶೃಂಗಾರ- ನಾಡಿಗೆ ಕಾಡೇ ಶೃಂಗಾರ, ಕಡಿದರೆ ಮರ -ಬರುವುದು ಬರ, ಕಾಡಿನ ಹಸಿರು -ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಉಸಿರು, ಪರಿಸರ ನಾಶ- ಮನುಕುಲ ಸರ್ವನಾಶ”.

ಶಿಕ್ಷಕರು ಈ ವಿಷಯ ಕುರಿತೇ ಯೋಚಿಸಿದರೆ ಇನ್ನೂ ಹಲವು ರೀತಿ ಪರಿಸರ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಬಹುದು ಉದಾಹರಣೆಗೆ

1. ಹಾಲಿನ ಚೀಲದಲ್ಲಿ ತುಳಸಿ ಬೀಜ ಹಾಕಿ ಗಿಡ ಮಾಡುವುದು
2. ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಂಡ ಇಟ್ಟು ಗಿಡ ಬೆಳೆಸುವುದು.
3. ಸಭೆ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಗಿಡ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ನೀಡುವುದು (ಹಾರ- ತುರಾಯಿ ಬದಲು)
4. ಸೀಡ್ ಬಾಲ್ ತಯಾರಿ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು. ಹೀಗೆ ಈ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಾವು ಬೆಳೆಸಬಹುದು.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯದ ಅನುಷ್ಠಾನದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ನಿವಾಸಗಳು ಜೀವಸಂಕುಲದ ಪರವಾಗಿರುವಂತಹ ವಾತಾವರಣವಿರಬೇಕು.

ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತಾರಸಿಯ ಮೇಲೆ ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ನೀರು ಇಡುವುದು. ಮೂಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಗ್ಗೂಡಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇಂಧನವನ್ನು ಮಿತವಾಗಿ ಬಳಸಬೇಕು. ಉದಾ; ಉಪಯೋಗಿಸದೇ ಇದ್ದಾಗ ದೀಪ ಮತ್ತು ಫ್ಯಾನ್ ಆರಿಸುವುದು.

ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಏರೋಬಿಕ್ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್, ಪಾಟ್ ಕಂಪೋಸ್ಟ್ ನಂತಹ ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದಿಂದ ವಿಶ್ವಶಾಂತಿ ಉಂಟಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

“ಲೋಕಾ ಸಮಸ್ತಾ ಸುಖಿನೋಭವಂತು”

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ನಡವಳಿಗಳು

ವಿಷಯ: ಒಂಟಿ ಪೋಷಕರಾಗಿರುವ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಪುರುಷ ನೌಕರರಿಗೆ ತಿರುಪಾಲನಾ ರಜೆ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ

ಓದಲಾಗಿದೆ: ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ: ಆಇ 4(ಇ) ಸೇನಿಸೇ 2021, ದಿನಾಂಕ: 21/06/2021.

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ:

ಮೇಲೆ ಓದಲಾದ ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಮಹಿಳಾ ನೌಕರರಿಗೆ ಅವರ ಇಡೀ ಸೇವಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಠ 6 ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಅಂದರೆ 180 ದಿನಗಳ ತಿರುಪಾಲನಾ ರಜೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಒಂಟಿ ಪೋಷಕರಾಗಿರುವ (single male parent) ಅವಿವಾಹಿತ/ ವಿವಾಹ-ವಿಚ್ಛೇದಿತ/ ವಿಧುರ ಪುರುಷ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೂ ಮಕ್ಕಳ ಆರೈಕೆಗಾಗಿ ತಿರುಪಾಲನಾ ರಜೆಯ ಅವಕಾಶಕ್ಕೆ ಇರುತ್ತದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ಈ ರಜೆಯ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಅಂತಹ ಪುರುಷ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೂ ಸಹ ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರಿ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳು ಸ್ವೀಕೃತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಮೂಲತಃ ತಿರುಪಾಲನಾ ರಜೆಯ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಮಹಿಳಾ ನೌಕರರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿಸ್ತರಿಸಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಏಕಪೋಷಕರಾಗಿರುವ ಪುರುಷ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೂ ಈ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾಗುವುದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಸರ್ಕಾರ ತಿರುಪಾಲನಾ ರಜೆಯ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೆಲವು ಷರತ್ತುಗಳಿಗೊಳಪಟ್ಟು ಒಂಟಿ ಪೋಷಕರಾಗಿರುವ (single male parent) ಅವಿವಾಹಿತ/ವಿವಾಹ-ವಿಚ್ಛೇದಿತ/ವಿಧುರ ಸರ್ಕಾರಿ ಪುರುಷ ನೌಕರರಿಗೂ ಸಹ ವಿಸ್ತರಿಸಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ. ಅದರಂತೆ, ಈ ಆದೇಶ.

ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ:ಆಇ 3(ಇ) ಸೇನಿಸೇ 2023, ಬೆಂಗಳೂರು,ದಿನಾಂಕ:9.6.2023

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವ ಕಾರಣಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರವು ಒಂಟಿ ಪೋಷಕರಾಗಿರುವ (single male parent) ಅವಿವಾಹಿತ/ವಿವಾಹ-ವಿಚ್ಛೇದಿತ/ವಿಧುರ ಪುರುಷ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೂ ಅವರ ಇಡೀ ಸೇವಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಠ 6 ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಅಂದರೆ ಒಟ್ಟು 180 ದಿನಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ತಿರುಪಾಲನಾ ರಜೆಯ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ತಕ್ಷಣದಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದೆ. ರಜೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವ ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ದಿನಾಂಕ:21.06.2021 ರ ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ ಆಇ 4(ಇ) ಸೇನಿಸೇ 2021 ರಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸಲಾಗಿರುವ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಅನ್ವಯಿಸಿಕೊಂಡು ತಿರುಪಾಲನಾ ರಜೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿರುಪಾಲನಾ ರಜೆಯನ್ನು ಪಡೆದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಿತ ಪುರುಷ ನೌಕರರು ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಆ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ತಿರುಪಾಲನಾ ರಜೆಯು ತಾನಾಗಿಯೇ ರದ್ದುಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಈ ಆದೇಶದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಗರಿಕ ಸೇವಾ ನಿಯಮಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರಲಾಗುವುದು.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಆದೇಶಾನುಸಾರ

ಮತ್ತು ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ,

Signed by Ajay Korade

Date: 09-06-2023 16:10:45

(ಅಜಯ್ ಎಸ್. ಕೊರಡೆ)

ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಆರ್ಥಿಕ ಇಲಾಖೆ (ಸೇವೆಗಳು-1)

ದೂರವಾಣಿ: 080-22033135

ಏಕಾತ್ಮತಾಸ್ತೋತ್ರ

ಅರುಂಧತನಸೂಯಚ | ಸಾವಿತ್ರೀ ಜಾನಕೀ ಸತೀ |
ದೌಪದೀ ಕನ್ನಗೀ ಗಾರ್ಗೀ | ಮೀರಾ ದುರ್ಗಾವತೀ ತಥಾ |
ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಅಹಿಲ್ಯಾ ಚೆನ್ನಮಾ ರುದ್ರಮಾಂಬಾಸು ವಿಕ್ರಮಾ
ನಿವೇದಿತಾ ಶಾರದಾ ಚ ಪ್ರಣಯ್ಯ ಮಾತೃ ದೇವತಾಃ |
'ಯತ್ರನಾರ್ಯಸ್ತುಪೂಜ್ಯಂತೇ ರಮಂತೇತತ್ರ ದೇವತಾಃ'

ಚಾರುಮತಿ

ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವ ರುಾನ್ಸಿಲಕ್ಷ್ಮೀಬಾಯಿಯ ತ್ಯಾಗ, ದೇಶಪ್ರೇಮ, ಧೈರ್ಯ, ಸಾಹಸಗಳನ್ನು ಮರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಹಿರಿಮೆಯಲ್ಲಿರುವ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವೇ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ನೀಡಿರುವ ಗೌರವದ ಸ್ಥಾನ.. ಏಕೆಂದರೆ ದೇಶದ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಅರ್ಪಿಸಿರುವ ಸ್ತ್ರೀರತ್ನಗಳ ಚರಿತ್ರೆಯು ನಾಡಿನ ಉದ್ದಗಲಕ್ಕೂ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ತೊಟ್ಟಲು ತೂಗುವ ಕೈಕತ್ತಿಯನ್ನೂ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ' ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿರುವ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ವೀರರಾಣಿಯರು ದೇಶದ ಹಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಾಹಸವನ್ನು ಮೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ತೋರಿದ ಆದರ್ಶ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೆನಿಸಿಕೊಂಡ ನೂರಾರು ಮಹಿಳೆಯರು ದೇಶದ ತುಂಬ ಮಿಂಚಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಭಾರತದ ನೆಲವನ್ನು 'ಪುಣ್ಯಭೂಮಿ' ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು. ಅವರೆಲ್ಲರ ಸ್ಮರಣೆ ಎಂದಿಗೂ ಸ್ಫೂರ್ತಿದಾಯಕ.

ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕವೂ, ಸಾರ್ವಜನಿಕವೂ ಆದ ಜೀವನಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿಗೇ ಸಾರಿರುವ ವೇದಗಳೆಂಬ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಜ್ಞಾನಭಂಡಾರವನ್ನು ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ನೀಡಿರುವ ದೇಶಭಾರತ. ಈ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಮಂತ್ರ ದ್ರಷ್ಟಾರಾದ ಅನೇಕ ಋಷಿಮುನಿಗಳು ಲೋಕ ಕಲ್ಯಾಣದ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಸೇವೆಯಂತೂ ಅನುಪಮವಾದುದೇ. ಆಗಿದೆ. ನಾಲ್ಕು ಆಶ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಗೃಹಸ್ಥ ಧರ್ಮವನ್ನೂ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಲೇ ಲೋಕೋಪಕಾರದ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತೊಡಗಿದ್ದ ಆ ಋಷಿಗಳಿಗೆ ಅವರ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತ ತಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಭಾಷನ್ನೂ ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿರುವ ಅವರ ಪತ್ನಿಯರ ಸಾಧನೆಗಳೂ ಸಹ ಅಷ್ಟೇ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿವೆ.

ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಪತಿವ್ರತೆಯರೆನಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಆತ್ಮಶಕ್ತಿಯ ಬಲದಿಂದ ಚೈತನ್ಯ ಸ್ವರೂಪಿಗಳೆನಿಸಿರುವ ಅರುಂಧತೀ, ಅನಸೂಯೆ, ಸಾವಿತ್ರೀ, ಜಾನಕೀ, ಒಂದು ಸಾಲಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಅದ್ಭುತ ವಾಗ್ಮಿಯೆನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಋಷಿಕೆ ಗಾರ್ಗಿ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿನಿಯಾಗಿದ್ದು ತನ್ನ ಬೌದ್ಧಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ಸ್ತ್ರೀರತ್ನವೆನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ. ಧರ್ಮರಕ್ಷಣೆಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿರುವ ದೌಪದಿಯಂತೂ ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿಯ ಸತ್ಪ್ರದೊಂದಿಗೆ ಕ್ಷಾತ್ರದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಸತ್ಯವಂತಕಾದ ಕನ್ನಗಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ತನ್ನ ಪಾತಿವ್ರತೆಯ ಬಲದಿಂದ ಅಧರ್ಮವನ್ನು ಅಳಿಸಲು ಸಮರ್ಥಳಾದುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ರಾಣಿ ದುರ್ಗಾವತಿ ಕೂಡ ಹಾಗೆಯೇ. ಹದಿನಾರನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಈಕೆ ರಜಪೂತ ಮಹಿಳೆಯಾಗಿದ್ದು, ಪತಿಯ ಮರಣಾನಂತರ ಗೂಂಡಾನ ರಾಜ್ಯದ ಚುಕ್ಕಾಣಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಆಳ್ವಿಕೆ ನಡೆಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಮೊಘಲರನ್ನೂ ಸಹ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಎದುರಿಸಿ ನಿಂತ ದಿಟ್ಟ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳಾಗಿದ್ದಳು. ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆಸಿದ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ

ರಾಣಿ ರುದ್ರಮಾಂಬೆಯ ಶೌರ್ಯ, ಸಾಹಸಗಳನ್ನು ಮರೆಯಲಾದೀತೆ? ಕಾಕತೀಯ ವಂಶದ ಈ ರಾಣಿ ಎರಡು ದಶಕಗಳ ಕಾಲ ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದು ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದರೆ ಕ್ಷಾತ್ರ ಧರ್ಮವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಶಕ್ತರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದೆ. ಮಾಳ್ವದ ರಾಣಿ ದೇವಿ ಅಹಿಲ್ಯಾಬಾಯಿಯ ಹೆಸರಂತೂ ನಮ್ಮ ಇತಿಹಾಸದ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಅಜರಾಮರವಾಗಿರುವಂತಹುದು. ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಆಕೆ ಕಟ್ಟಿದ ದೇವಾಲಯಗಳು, ಧರ್ಮಭತ್ತಗಳು, ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ ಮಂದಿರಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಆಕೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಸಾರುತ್ತಿವೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಆಕೆಯ ಆಡಳಿತ ವಿಧಾನ ಕೂಡ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದುದೇ ಆಗಿತ್ತು.

ದೇವಿ ಎಂಬ ಬಿರುದನ್ನೇ ತನ್ನ ಹೆಸರಿನೊಂದಿಗೆ ಇರುವಂತೆ ನಡೆದುಕೊಂಡ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿ ದೇವಿ ಅಹಿಲ್ಯಾಬಾಯಿ ಹೋಳ್ಕರ್. ಶಾರದಾ ಮಾತೆ ಅವಧೂತರೆನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ರಾಮಕೃಷ್ಣಪರಮಹಂಸರ ಪತ್ನಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ಸಾಧನೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರವನ್ನು ನೀಡಿ, ಸ್ವತಃ ಶಿಷ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೆ ತಾಯಿಯೆನಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಿದವರು.

ವಿದೇಶೀ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ನಿವೇದಿತಾ ಅಲ್ಲಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ಬೆಳೆದರೂ, ವಿವೇಕಾನಂದರಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗಿ, ಭಾರತೀಯರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಸಂಕಲ್ಪದೊಂದಿಗೆ ಬಂದು ಈ ನೆಲದಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲೆಸಿ ಇಲ್ಲಿನ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದ್ದ ಹಲವು ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ದಾರಿ ತೋರುತ್ತ, ತನ್ನ ಬದುಕನ್ನೇ ಮುಡಿಪಾಗಿಟ್ಟು ಬಾಳಿದ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಆತ್ಮಂತ ಪ್ರಮುಖ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಮಹಿಳೆಯರು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ನೆಲವನ್ನು ಪಾವನ ಮಾಡಿದವರು, ಹಾಗಾಗಿ ಪ್ರಾತಃಸ್ಮರಣೀಯರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ.

ಮನಸ್ಸು ಕನ್ನಡಿಯಂತೆ ಶುದ್ಧವಾದರೆ ಅದರಲ್ಲ ವಿದ್ಯೆಯು ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತದೆ.

ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮ

ವಯಸ್ಸಾದ ಮೇಲೆ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದು ಒಂದು ಕಠಿಣ ಸಮಸ್ಯೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಆರೋಗ್ಯ ಕ್ಷೀಣಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಬದುಕಿರುವುದೇ ವ್ಯರ್ಥ. ಈ ರೀತಿ ಅಸಡ್ಡೆಯ ಭಾವನೆ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರ ಅಥವಾ ವಯೋವೃದ್ಧರ ಮೇಲೆ ಇಂದಿನ ಯುವಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿದೆ ಮತ್ತು ಬೆಳೆಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ.

ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರಿಂದ ಕಿರಿಯರವರೆಗೂ ಕೂಡಿದ ಮನೆಗಳು ಸುಖ ಸಂತೋಷಗಳ, ಸಮೃದ್ಧಿಯ ದ್ಯೋತಕವಾಗಿತ್ತು. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಆಗರವಾಗಿತ್ತು. ಹಿರಿಯ, ಕಿರಿಯರೆಲ್ಲರ ಸ್ನೇಹಗಳಿಂದ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಸಮಾಜ ಸೃಷ್ಟಿಸುವಂತೆ ನೈಜ ವಾತಾವರಣ ಈ ತುಂಬಿದ ಮನೆಗಳಿಂದಲೇ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಆಧುನಿಕ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಿರುವ ಒತ್ತಡಗಳಿಂದ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬಗಳು ಒಡೆದು ಕೃತಕ ವಾತಾವರಣ ವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬಗಳು ಹುಟ್ಟುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಜೀವನದ ಮೌಲ್ಯಗಳು ನಶಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ.

ಯುವ ತಲೆಮಾರು ತಮ್ಮ ಪೈಪೋಟಿ ಜೀವನದ ಓಟದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬದುಕಿನ ಸಂಚೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹಿರಿಯರನ್ನು ದೈಹಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರಣಗಳನ್ನೊಡ್ಡಿ, ಆತಂಕದತ್ತ ದೂಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಇರುವಿಕೆಯೇ ಒಂದು 'ಹೊರೆ' ಎಂಬಂತೆ ಬಿಂಬಿಸಿ, ಅವರದು ವ್ಯರ್ಥವಾದ, ಬೇಡದ ಜೀವನ, ಅವರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದು ಚಡಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಚಡಪಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಎಂಬಂತೆ ಇಂದಿನ ಸಮಾಜ ಒಂದು ಉಪಾಯ ಅಥವಾ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹುಡುಕಿದೆ. ಅದರ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯೇ "ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮ".

"ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮ" ಎಂದರೆ ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರು ಅಂದರೆ ವಯೋವೃದ್ಧರು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಬಂದು ಅಥವಾ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರದೂಡಲ್ಪಟ್ಟು, ಒಂದೆಡೆ ಒಟ್ಟಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅತ್ಯಂತ ಕಾಲದವರೆಗೂ ದಿನ ದೂಡುವ ಸ್ಥಳ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಅನಾಥರಿಗಿಂತಲೇ ಇರುವ ಆಶ್ರಮಗಳು.

ಈ ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯೇ ನಮ್ಮ ಭಾರತೀಯ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳ ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿರುವ ನಾವು ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮಗಳ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಏರಿಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇವೆ.

ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ದೈನಂದಿನ ಚಟುವಟಿಕೆ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲಿನ ಒಳಿತು ಕೆಡಕುಗಳ ಕುರಿತು ಅರಿಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅದರ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನೇ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿಂದ ದೂರ ಇಡಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಆಶಯವಾಗಿದೆ.

ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮದ ಹುಟ್ಟಿಗೆ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಈ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಂಡರೆ, ಈ ಬರವಣಿಗೆಯ ಉದ್ದೇಶ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವುದು ಮತ್ತು ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ನಿಷ್ಪ್ರಿಯವಾಗುವುದು. "ಎರಡು ಕೈ ಸೇರಿದರೆ ಚಪ್ಪಾಳೆ" ಎಂಬಂತೆ ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮದ ಹುಟ್ಟಿಗೆ ಯುವಜನತೆ ಮತ್ತು ಹಿರಿಯರ ಕೆಲವು ಕೋಪ ದೋಷಗಳೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳಾಗಿವೆ. ಇವೆರಬ್ಬರ ಮಧ್ಯೆ ಇರಬೇಕಾದ ಬಾಂಧವ್ಯದ ಕೊಂಡಿ ಕಳಚಿ, ತಲೆಮಾರುಗಳ ಅಂತರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಹಿರಿಯರ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿತನ ಮತ್ತು ಕಿರಿಯರ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದಾಗಿ "ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮ" ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನಿಂತಿದೆ.

ಮೊದಲಿಗೇ, ಯುವ ಜನತೆಯ ಲೋಪದೋಷಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯೋಣ. ಹಿರಿಯರ ಮೇಲೆ ಇರಬೇಕಾದ ಗೌರವ, ಆದರ, ಕಾಳಜಿ ಮುಂತಾದವುಗಳು ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ, ಅದರ ಜಾಗವನ್ನು ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಅಸಡ್ಡೆ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇವೆ. ಇಂದಿನ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಓಟದಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಒಂದು ರಣರಂಗವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಾಗಿದೆ. "ಇದ್ದುದರಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿ ಬಾಳೋಣ" ಎನ್ನುವ ಮಾತೇ ಇಲ್ಲ... ಎಲ್ಲಾ ಬೇಕು, ಎಲ್ಲವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಹವಾಹವಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಸುಸ್ಥಿರತೆ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೃದಯ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆ, ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೀತಿ ಕಾಣದಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅವರದೇ ಆದ ಜಂಜಾಟಗಳಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರ ಒಂಟಿತನದ ತವಕ ತಲ್ಲಣಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುವಷ್ಟು ಪುರುಸೊತ್ತು ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಹಿರಿಯರ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ವಯಂ ಪೂರೈಸಲಾಗದೇ ಒದ್ದಾಡುವಂತಾಗಿದೆ. ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲಾಗದೆ ಸಹನೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಹಿರಿಯರು ಎಂದರೆ ಕಾಲತೊಡರು ಎಂಬಂತೆ ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು, ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಬೇಕೆಂದು ಅವಕಾಶಗಳಿಗಾಗಿ ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಡಿಜಿಟಲ್ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಪಳಗಿರುವ ಯುವಜನತೆ ತಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಆಧುನಿಕತೆಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ಈಗಿನ ಕಾಲದ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರಗಳ ಅರಿವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಹುಳುಕುಗಳನ್ನು ಹೊರಗಿನ ಜನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬಂತಹ ವಿಚಿತ್ರ ಕಾರಣಗಳನ್ನೊಡ್ಡಿ ತಮ್ಮ ಹಿರಿಯರನ್ನು ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಲು ಮುಂದಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಿರಿಯರ ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿ, ಹಣಕಾಸುಗಳು ಬೇಕು, ಅವರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮಾತ್ರ ಬೇಡ ಎಂಬ ಧೋರಣೆ ಹೊಂದಿದ ಯುವ ಜನತೆ ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಕಳಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಹಿರಿಯರ ಲೋಪದೋಷಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ, ಹಿರಿಯರೇ ಸ್ವತಃ ತಮ್ಮ ಕೈಯಾರೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ತಪ್ಪುಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ದೂರ ಇರಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗ ತಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಈಗಿನ ತಲೆಮಾರಿನ ಜನರ ಜಂಜಾಟಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಹೊರಗೆ ದುಡಿಯುವವರ ಮುಂದಿರುವ ಸವಾಲುಗಳು ಅರಿಯುವ ಗೋಚರಿಕೆ ಹೋಗದೆ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಸಹಜಾಳಿ ಮಾಡಲಾರದ ಮನಸ್ಥಿತಿಯಿಂದಾಗಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ನರಕವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಾವೇ ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮದ ಹಾದಿ ತುಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ತಲೆಮಾರಿನ ಆಚರಣೆ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಯುವಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಹೇರಿ ಅವರು ಅದನ್ನು ಪಾಲಿಸದಿದ್ದರೆ, ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕೆಡಿಸಿ ಅವರು ತೊಳಲಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಜೊತೆಗೆ ತಾವೂ ಬಳಲಿ ಕಸಿವಿಸಿಯ ವಾತಾವರಣ ಸೃಷ್ಟಿಸಿ "ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮ" ದ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವೊಂದು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರು "ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಉಂಟು ಆಟಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ" ಎಂಬಂತಹ ವಾತಾವರಣ ಇರುತ್ತದೆ. ಒಂಟಿತನದ, ಅನಾಥ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಬಾಳ್ವೆ ಮಾಡಲಾಗದೇ ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮದ ಮೊರೆ ಹೋಗುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭ ತಾನಾಗೇ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಹಿರಿಯರ ಮತ್ತು ಯುವಜನತೆಯ ನಡುವಿನ ಅಂತರ ಕಡಿಮೆಯಾದಷ್ಟು ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಅನುಬಂಧದ ಅನುಮತಿಯ ಬಂಧನದ ಸೆಳೆತ ಇರಬೇಕು. ಹಿರಿಯರು ಮಕ್ಕಳ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕು. ಆದಷ್ಟು ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿಂದ ಇರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕು. ಆದಷ್ಟು ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿಂದ ಇರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಭೇದಭಾವ ತೋರದೆ, ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸಮಾನತೆಯಿಂದ ಪ್ರೀತಿಸಿ ತಮ್ಮ ಹಿರಿಯರ ಗೌರವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಆ ಕುಟುಂಬ ಸುಖ ಕುಟುಂಬವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಯುವಜನತೆಯೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಹಿರಿಯರ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳಿಂದ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಅಳಿಯದೇ ಅವರ ಎಲ್ಲಾ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನೂ ಆದಷ್ಟು ಸ್ವಯಂ ಪೂರೈಸುವುದರತ್ತ ಗಮನಹರಿಸಿ ಅನ್ನ ಬಟ್ಟೆ ಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವರ ಮನಶಾಂತಿಯತ್ತಲೂ ಚಿತ್ತಹರಿಸಿ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಭಾವನೆಯಿಂದ, ಗೌರವದಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರನ್ನು ಹೇಗೆ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮುಂದೊಂದು ದಿನ "ಮಾಡಿದ್ದುಣ್ಣೋ ಮಹರಾಯ" ಎಂಬಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಕೌಟುಂಬಿಕ ಭಾಂದವ್ಯ, ಸಂಬಂಧಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲಿಯುವ ಅವಕಾಶ ಬರುವುದು, ಹಿರಿಯರಿರುವ ಕುಟುಂಬದಿಂದಲೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕು. ಕಾಲ ಇರುವುದು ಹೀಗೆ ಅದರಂತೆ ನಾವಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಒಣಜಂಭ ಬಿಟ್ಟು ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕಾಗಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಯುವಜನತೆಯ ಅದ್ವೈತಕರ್ತವ್ಯ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶವಾಗಬೇಕು.

"ಊರಿಗೊಂದು ಅರಳಿಮರ ಮನೆಗೊಬ್ಬ ಹಿರಿಯ" ಇದರ ಮಹತ್ವ ಅರಿತರೆ ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿಂದ ಕಿತ್ತೊಗೆಯಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲ.

ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಿಂಗ್ ಬಿ.
 ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಮಾಲೋಚಕರು, ಲೈಫ್‌ಕೋಚ್
 ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿ (ಗಣಿತ), ಗಂಗಾನಗರ,
 ಬೆಂಗಳೂರು-560 032
 ಫೋನ್: 9980033636

ಚಿತ್ರ ಸುದ್ದಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕ ಸಂಘದ ಪೋಷಕರಾದ ಶ್ರೀ ಕೃ. ನರಹರಿ ಅವರ 92 ನೇ ಜನ್ಮದಿನದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕ ಸಂಘದಿಂದ ಶುಭ ಕೋರಿ ಅಭಿನಂದಿಸಲಾಯಿತು.

ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸಹ ಶಿಕ್ಷಕರು, ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಕರು (ಚಿತ್ರಕಲೆ, ಸಂಗೀತ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ನೃತ್ಯ, ಹೂಲಿಗೆ) ಈ ಶಿಕ್ಷಕರು ಇಚ್ಛಿಸಿದಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗದ ಒಳಗೆ ಮತ್ತು ವಿಭಾಗದ ಹೊರಗಡೆ ಸ್ಥಳ ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೌನ್ಸಿಲಿಂಗ್ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕ ಸಂಘದ ನಿಯೋಗ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ನಿರ್ದೇಶಕರು (ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ) ಇವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಬಹುದು. ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಧನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಸ್ಪಂದಿಸಿದರು.

ಶಿಕ್ಷಕ ಸಮಾಚಾರ ತರಿಸಲು ಇಲಾಖೆಯ ಆದೇಶ

D.P.I. (Special) ಅವರ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ T3-LBS-RKM-7/79-80 ದಿನಾಂಕ 20-6-1980ರ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳು, ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳು, ಜ್ಯೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು (I.T.I.) ತಮ್ಮ ವಾಚನಾಲಯ ಅಥವಾ ಪುಸ್ತಕಾಲಯ ನಿಧಿಯಿಂದ 'ಅಖಿಲ ಕರ್ನಾಟಕ ಶಿಕ್ಷಕ ಸಮಾಚಾರ' ಚಂದಾ ಪಾವತಿ ಮಾಡಬಹುದು.

IF UNDELIVERED PLEASE RETURN TO SENDER

Printed By :
J. M. Joshi

Karnataka Rajya Madhyamika Shikshaka Sangha (@.)

Published By:

J. M. Joshi

Karnataka Rajya Madhyamika Shikshaka Sangha (R.)

Owned By : J. M. Joshi

on behalf of Karnataka Rajya Madhyamika Shikshaka Sangha (R.)

Printed At: Rashtrorothana Mudranalaya,
'Keshava Shilpa', Kempegowda Nagar, Bengaluru -560 019

Published By : Karnataka Rajya Madhyamika
Shikshaka Sangha (R.)

55, 'Yadavasmurthi', 1st Main, Sheshadripuram, Bengaluru -560 020

Editor : J. M. Joshi, Karnataka Rajya Madhyamika
Shikshaka Sangha (R.), Bengaluru -20

JUNE 2023